

„Podsumowanie nakładów na działalność B+R i transfer technologii w RPO WM na lata 2007 -2013”

*Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych
Warszawa, 11 grudnia 2013 br.*

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Mazowsze.
serce Polski

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

DIAGNOZA WYZWAŃ, POTRZEB I POTENCJAŁÓW OBSZARÓW:

- nakłady wewnętrzne na działalność B+R stanowią około 42% nakładów w Polsce, a relacja nakładów B+R do PKB (w województwie) wynosi 1,2%, podczas gdy średnia dla kraju wynosi 0,56%;
- 34% zatrudnionych w działalności B+R w Polsce pracuje na Mazowszu;
- nierównomierne rozłożenie ponoszonych nakładów;
- Instytucje naukowe z województwa należą do najaktywniejszych w kraju w realizacji międzynarodowych projektów badawczych, tzw. Programów Ramowych;
- Województwo mazowieckie koncentruje na swoim obszarze około 30% wszystkich jednostek naukowych, a wielkość zatrudnienia pracowników w sektorze B+R kształtuje się na poziomie około 37 tysięcy osób, w tym naukowo-badawczych jest około 20 tysięcy*.
- Nakłady inwestycyjne na aparaturę naukowo-badawczą:
 - ponad 1,1 mln złotych - średnie nakłady inwestycyjne jednostek naukowych na aparaturę naukowo-badawczą, podczas gdy średnie krajowe nakłady inwestycyjne na aparaturę badawczą oscylują wokół 970 tys. zł.
 - najwyższe średnie nakłady na aparaturę badawczą ponoszą instytuty badawcze – ponad 1,5 mln zł, równie wysokie nakłady inwestycyjne charakteryzują jednostki PAN, najniższe zaś – jednostki uczelni wyższych (około 767 tys. zł).

Plusy i minusy sektora B+R na Mazowszu oraz efekty tej działalności w regionie*:

PLUSY:

- instytuty badawcze jako wiodące jednostki we współpracy z sektorem przedsiębiorstw;
- przewaga instytutów badawczych w projektach opierających się na współpracy międzynarodowej;
- silna indywidualna motywacja naukowa pracowników jednostek naukowych do rozwijania działalności B+R;
- doświadczenie i pozycja naukowa determinantą indywidualnej współpracy z przedsiębiorstwami.

MINUSY:

- dysproporcja w koncentracji potencjału jednostek naukowych;
- niski poziom zarządzania projektami badawczymi w jednostkach naukowych;
- niski potencjał organizacyjny jednostek naukowych;
- luka podażowa wynikająca z ograniczonej działalności badawczej jednostek naukowych, skierowanej do przedsiębiorstw;
- niedostateczne wykorzystanie działań informacyjno-promocyjnych jednostek naukowych skierowanych do przedsiębiorstw;
- niska kooperacja jednostek naukowych z instytucjami otoczenia biznesu;
- niskie wykorzystanie zaplecza technicznego jednostek naukowych na potrzeby sektora przedsiębiorstw;
- niski poziom przychodów i niski udział finansowania działalności badawczej jednostek naukowych przez przedsiębiorstwa;

NAKŁADY INWESTYCYJNE JEDNOSTEK NAUKOWYCH

Mazowieckie: wyższy niż średnia ogólnopolska poziom nakładów inwestycyjnych na środki trwałe:

Średnie wartości wskaźników	Jednostki naukowe z całej Polski	Jednostki naukowe z woj. mazowieckiego	Typ jednostki naukowej		
			Instytut badawczy	Instytut PAN	Jednostka organizacyjna uczelni
Nakłady inwestycyjne na środki trwałe – ogółem	1 721 128 zł	2 085 592 zł	2 908 864 zł	2 856 951 zł	1 214 036 zł
Nakłady inwestycyjne na nieruchomości	489 549 zł	561 814 zł	686 718 zł	1 137 433 zł	285 714 zł
Nakłady inwestycyjne na aparaturę naukowo-badawczą	969 805 zł	1 133 601 zł	1 510 936 zł	1 384 026 zł	766 487 zł

Źródło: Opracowanie OPI na podstawie danych z Ankiety Jednostki złożonej w 2010 roku. Dane za 2009 rok.

Jednostki naukowe z Mazowsza zadeklarowały w 2010 roku realizację 1351 projektów (co stanowi 31% wszystkich projektów zrealizowanych przez polskie jednostki naukowe), z czego 1275 projektów stanowiły projekty badawcze oraz 76 projektów miało charakter projektów celowych.

Projekty realizowane w ramach innych środków unijnych niż fundusze programów ramowych:

Średnia liczba projektów realizowana w ramach kontraktów w ramach innych projektów unijnych, niż programy ramowe była niższa niż średnia krajowa (0,87 projektu na jednostkę wobec 0,93 projektu na jednostkę). Średnio najwięcej kontraktów w tej grupie charakteryzowało instytuty badawcze (1,4 projektu), najmniej zaś instytuty PAN (0,25 projektu).

WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE WIODĄCYM REGIONEM W POLSCE POD WZGLĘDEM LICZBY JEDNOSTEK NAUKOWYCH.

Wśród jednostek prowadzących działalność w zakresie badań i rozwoju oraz instytucji wspierających działalność badawczą i innowacyjną na Mazowszu wyróżnić można:

- jednostki naukowe, do których zalicza się instytuty badawcze, instytuty Polskiej Akademii Nauk oraz jednostki organizacyjne uczelni (zarówno publicznych, jak i niepublicznych);
- centra doskonałości;
- akredytowane laboratoria badawcze;
- inkubatory przedsiębiorczości;
- centra transferu technologii;
- parki technologiczne;
- akademickie inkubatory przedsiębiorczości.

➤ **212 jednostek naukowych** na Mazowszu:

- 89 to jednostki uczelni publicznych,

- 78 instytutów badawczych,

- 32 instytuty PAN,

- 13 jednostek organizacyjnych uczelni niepublicznych;

➤ **dwukrotnie wyższy udział instytutów badawczych w jednostkach naukowych:**

- 199 akredytowanych laboratoriów badawczych;

- 8 z 69 centrów transferu technologii

WYKORZYSTANIE FUNDUSZY UE INNYCH NIŻ RPO WM 2007 -2013

Perspektywa 2007–2013 otworzyła przed beneficjentami mazowieckimi nowe możliwości finansowania sektora B+R.

Działania badawczo-rozwojowe realizowane mogły być w ramach dwóch kluczowych programów krajowych: Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka oraz Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko.

Największy udział pod względem liczby projekt realizowanych przez jednostki naukowe z Mazowsza w stosunku do całego kraju charakteryzuje działanie 2.2 PO IG – 44% projektów realizowanych było przez jednostki z regionu.

Działanie	Polska (jednostki naukowe)			Woj. mazowieckie (jednostki naukowe)		
	Liczba projektów ogółem	Wartość projektów ogółem	Otrzymane dofinansowanie ogółem	Liczba projektów	Wartość projektów	Otrzymane dofinansowanie
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka						
01.01	20	42 450 169 zł	42 143 567 zł	6	13 816 666 zł	13 795 965 zł
01.03	145	1 302 511 774 zł	1 267 865 356 zł	52	585 873 933 zł	564 994 526 zł
02.01	51	3 410 474 144 zł	3 195 448 228 zł	17	1 279 715 460 zł	1 176 337 598 zł
02.02	16	1 483 298 204 zł	1 319 976 334 zł	7	597 522 593 zł	555 995 861 zł
Razem	232	6 238 734 291 zł	5 825 433 486 zł	82	2 476 928 652 zł	2 311 123 950 zł

Działanie	Polska (jednostki naukowe – uczelnie)			Woj. mazowieckie (jednostki naukowe – uczelnie)		
	Liczba projektów	Wartość projektów	Otrzymane dofinansowanie	Liczba projektów	Wartość projektów	Otrzymane dofinansowanie
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko						
13.01	50	3 064 488 511 zł	2 868 379 799 zł	8	576 163 271 zł	541 972 030 zł

Źródło: dla danych PO IG: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego – umowy z beneficjentami, stan na 15.05.2013; dla danych PO IiŚ: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju – umowy podpisane z beneficjentami, stan na 15.05.2013.

Działanie	Procentowy udział projektów z woj. mazowieckiego w liczbie projektów ogółem	Procentowy udział wartości projektów z woj. mazowieckiego w wartości projektów ogółem	Procentowy udział dofinansowania projektów z woj. mazowieckiego w dofinansowaniu ogółem
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka			
01.01	30%	33%	33%
01.03	36%	45%	45%
02.01	33%	38%	37%
02.02	44%	40%	42%
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko			
13.01	16%	19%	19%

Źródło: Obliczenia OPI na podstawie danych MRR i NCBR.

Średnio co trzeci projekt realizowany w ramach działania 1.1, 1.3 oraz 2.1 PO IG był przez mazowiecką jednostką naukową.

WSPARCIE PROJEKTÓW B+R W RPO WM 2007 -2013:

Priorytet I. Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu

Alokacja: € 517 709 864

Działanie 1.1 Wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego

INNOWACYJNE

Działanie 1.4 Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu

MAZOWSZE

Działanie 1.2 Budowa sieci współpracy nauka-gospodarka

Działanie 1.6 Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym

Działanie 1.3 Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą

WSPARCIE PROJEKTÓW B+R W RPO WM 2007 -2013:

- **Wzmocnienie sektora badawczo-rozwojowego**

640,6 mln zł

Środki dla jednostek naukowych, szkół wyższych, partnerstw tych instytucji na zwiększenie transferu innowacji do gospodarki poprzez wzmocnienie potencjału infrastrukturalnego i sfery badawczo-rozwojowej.

9 projektów kluczowych + 6 konkursowych (konkurs 2010 rok).

Dofinansowanie do budowy, przebudowa lub modernizację obiektów, wyposażenia w sprzęt, zakup aparatury specjalistycznej, zakupu wartości niematerialnych i prawnych niezbędnych do prowadzenia prac badawczo-rozwojowych.

WSPARCIE PROJEKTÓW B+R W RPO WM 2007 -2013:

- **Budowa sieci współpracy nauka-gospodarka**

33,3 mln zł

Środki dla przedsiębiorców na zwiększenie transferu innowacji do gospodarki poprzez wspieranie inwestycji w badania i przedsięwzięcia rozwojowe.

40 projektów konkursowych (dwa konkursy: 2011 i 2012 rok).

Dofinansowanie do: projektów celowych, których podstawą są prace B+RT służące zaspokojeniu konkretnych potrzeb danego przedsiębiorcy.

WSPARCIE PROJEKTÓW B+R W RPO WM 2007 -2013:

Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą

240 mln zł

Środki dla jst, ich związków i stowarzyszenia na poprawę infrastruktury technicznej oraz instytucjonalnej poprzez wykorzystanie endogenicznego potencjału-atrakcyjnego położenia i rezerw terenowych dla inwestycji.

6 projektów kluczowych + 26 konkursowych (dwa konkursy: 2008 i 2009 rok).

Dofinansowanie do: rozwoju parków przemysłowych, naukowo-technologicznych oraz inkubatorów przedsiębiorczości, tworzenia infrastruktury niezbędnej do świadczenie usług doradczych i konsultacyjnych dla MSP, budowy, przebudowa i wyposażenia infrastruktury w celu poprawy lub świadczenia nowych usług; poprawy dostępności komunikacyjnej i infrastruktury technicznej terenów inwestycyjnych, przeznaczonych na strefy aktywności gospodarczej.

WSPARCIE PROJEKTÓW B+R W RPO WM 2007 -2013:

Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu

219,8 mln zł

Środki na rozwój sieci instytucji otoczenia biznesu (IOB) i zwiększenie dostępności do usług konsultacyjnych i doradczych. Dofinansowanie do rozwoju parków przemysłowych, naukowo-technologicznych oraz inkubatorów przedsiębiorczości, tworzenia infrastruktury niezbędnej do świadczenia usług doradczych i konsultacyjnych dla MSP,

Fundusze pożyczkowe, poręczeniowy, fundusz powierniczy JEREMIE + 3 projekty kluczowe na 83,6 dofinansowania: (Płocki Park Przemysłowo - Technologiczny I/Budowa Parku Naukowo Technologicznego wraz z modernizacją infrastruktury towarzyszącej ośrodka w Świerku/Park Innowacyjny Celestynów Unipress-budowa infrastruktury technicznej.)

WSPARCIE PROJEKTÓW B+R W RPO WM 2007 -2013:

- **Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu regionalnym**

69,9 mln zł

Środki na rozwój sieci powiązań gospodarczych poprzez wspieranie powstawania oraz rozwoju klastrów i powiązań kooperacyjnych, wspólnych przedsięwzięć grup przedsiębiorców mających na celu wzmocnienie powiązań pomiędzy przedsiębiorcami, a sferą B+R.

16 projektów (3 konkursy: 2010, 2011, 2012) + Fundusz Jessica (Agencja Rozwoju Mazowsza S.A.)

Wybrane Wskaźniki 2007 – 2013:

Wskaźniki RPO WM 2007 - 2013					
Produktu	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa	Wartość z podpisanych umów stan na 30.11.2013		
Wskaźniki 1.2 RPO WM 2007 - 2013					
Produktu	Nazwa wskaźnika	Wartość	Wartość z podpisanych		
Wskaźniki 1.3 RPO WM 2007 - 2013					
Produktu	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa	Wartość z podpisanych umów stan na 30.11.2013		
Wskaźniki 1.4 RPO WM 2007 - 2013					
Produktu	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa	Wartość z podpisanych umów stan na 30.11.2013		
Wskaźniki 1.6 RPO WM 2007 - 2013					
Produktu	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa	Wartość z podpisanych umów stan na 30.11.2013		
Rezultatu	Rezultatu		Liczbowo	Wykonanie	
		Liczba wspartych powiązań 1 kooperacyjnych	10	13	130%
Rezultatu	Rezultatu	Liczba nowych / udoskonalonych produktów / usług wdrożonych przez przedsiębiorstwa dzięki powiązaniom 1 kooperacyjnym	50	41	82%

WNIOSKI:

- ✓ Mazowsze stanowi region o silnym potencjale współpracy między sferą nauki a biznesu
- ✓ Jednak jedynie 4% przedsiębiorstw w województwie mazowieckim podejmuje współpracę z jednostkami sfery B+R.
- ✓ Największą skłonność do współpracy ze sferą B+R wykazują podmioty z podregionu ciechanowsko-płockiego oraz Warszawy, najmniejszą z subregionu radomskiego
- ✓ Najwięcej inicjatyw klastrowych (24%) funkcjonuje w najdynamiczniej rozwijającym się sektorze IT.
- ✓ Środki europejskie dostępne w perspektywie 2007-2013 stworzyły szanse na realizację projektów przede wszystkim infrastrukturalnych wspierających powstawanie bazy dla dalszego rozwoju sfery B+R i rozwoju innowacji w regionie
- ✓ Prawdopodobnie bez środków europejskich część z inwestycji by nigdy nie powstała bądź powstała w ograniczonym zakresie.
- ✓ Większość dużych inwestycji B+R w ramach RPO WM 2007-2013 jest realizowana przez publiczny sektor naukowy (szkoły wyższe; instytuty badawcze czy instytuty PAN).
- ✓ Sektor prywatny na podstawie wniosków z realizacji działań 1.2 (współpraca nauka-gospodarka) i 1.6 (klastry) w ograniczonym zakresie sięga po środki na realizację projektów wspierających tworzenie innowacji
- ✓ W latach 2008-2010 przychody z działalności B+B w regionie mazowieckim wzrosły o 32%, a dla porównania przychody całego sektora przedsiębiorstw o 6%. Nieco mniej inicjatyw (16%) działa w przemyśle samochodowym.

WNIOSKI:

SFERA B+R, a SAMORZĄD LOKALNY

- ✓ Samorząd lokalny w skali województwa nie stanowi silnego elementu triady biznes – nauka -administracja, o czym świadczy zarówno niski poziom podejmowanych działań innowacyjnych, jak i słaba świadomość w zakresie konieczności angażowania się władz lokalnych w tworzenie lokalnego środowiska innowacyjnego.
- ✓ Relatywnie duży jest udział gmin deklarujących brak jakichkolwiek działań podejmowanych na rzecz rozwoju innowacyjności (32%), najwięcej w powiecie lipskim, płońskim, grójeckim, żyrardowskim, wołomińskim oraz garwolińskim.
- ✓ Dość powszechne jest przekonanie, że w obliczu braku środków finansowych konieczne jest w pierwszej kolejności zaspokajanie podstawowych potrzeb mieszkańców, a nie działalność innowacyjna.
- ✓ Jednocześnie, część gmin deklarujących swoją działalność innowacyjną wskazuje na przykłady działań związanych z podstawowymi usługami publicznymi w gminie (jak budowa sieci wodno-kanalizacyjnej, remonty dróg lokalnych, rozwój turystyki), nie zaś na faktycznie działania o charakterze innowacyjnym. Pozytywnie na tym tle wyróżniają się gminy powiatu ostrołęckiego, pułtuskiego, wyszkowskiego i żuromińskiego.

WYZWANIA 2014-2020!!!

- ✓ Nowy okres programowania 2014-2020 w kontekście realizacji założeń Strategii 2020 oraz wstępnych założeń będzie stanowił dla Mazowsza bardzo duże wyzwanie w szczególności w zakresie wykorzystania środków na B+R oraz wsparcie tworzenia innowacji w sektorze prywatnym.
- ✓ Kluczowe w nowym okresie będzie skoncentrowanie wysiłków na wykorzystaniu powstałej w tym okresie infrastruktury B+R na potrzeby nowoczesnej gospodarki, wzmocnienie współpracy sektora badawczego z biznesem i zwiększenie wydatków prywatnych na tworzenie innowacji .

Efekty, sukcesy:

Poniżej prezentujemy spoty multimedialne, prezentujące dobre praktyki w Priorytecie I. Przekaz zorientowany jest na ukazaniu korzyści, jakie z realizacji projektów badawczych i naukowych, współfinansowanych ze środków, wdrażanych przez MJWPU odnoszą mieszkańcy Mazowsza.

Filmy i spoty były emitowane w telewizji regionalnej, internecie oraz wybranych kinach na terenie województwa mazowieckiego:

www.mazowia.eu
dla rozwoju Mazowsza

Finansowanie działalność B+R i transferu technologii w RPO WM 2014-2020 w II części wystąpienia.

*Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych
Warszawa, 11 grudnia 2013 br.*

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Mazowsze.
serce Polski

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

